

IV. Tilastotoimisto.

Tilastotoimiston vuodelta 1932 antama vuosikertomus oli seuraavan sisältöinen:

Toimiston henkilökunta. Vakinaisen henkilökunnan keskuudessa ei vuoden kuluessa tapahtunut muita muutoksia, kuin että vahtimestari V. F. Aarnio, jonka anomuksen saada toimia myöskin eduskunnan kirjaston vahtimestarina kaupunginhallitus hylkäsi kesäkuun 16 p:nä hänen kieltäytyttyään eroamasta viimeksimainitusta toimestaan, heinäkuun 21 p:nä sanottiin irti toimestaan marraskuun 1 p:stä lukien. V. t. vahtimestariksi viimeksimainitusta päivästä lukien määrättiin vahtimestarinapulainen A. Gröndahl 900 markan kuukausipalkoin.

Seuraavat viranhaltijat nauttivat virkavapautta: amanuenssi V. Kuhlefelt yksityisten asiain tähden huhtikuun 16—elokuun 1 p:n välisenä aikana, ent. kaupunginkirjuri A. Aure sijaisenaan; laskuapulaiset M. Björklund kaksi viikkoa huhtikuun 13 p:stä lukien, A. Emelús kesäkuun 21—marraskuun 21 p:n välisenä aikana, sekä H. Montell joulukuun, kolme viimeksimainittua sairauden tähden. Laskuapulaisten Emelúksen ja Montellin viransijaisena toimi laskuapulainen A.-M. Söderlund, jonka virkaa elokuun 21 p:stä marraskuun 21 p:ään sekä joulukuun aikana hoiti neiti A. Soura.

Ylimääräisinä apulaisina kuukausipalkoin toimivat herra P. A. Cavén koko vuoden, neiti K. Böök syyskuun 15 p:stä vuoden loppuun ja herra A. Aure vuoden alusta huhtikuun 15 p:ään sekä elokuun 1 p:stä syyskuun 20 p:ään. Laskun mukaan palkattuina toimivat neiti A. Grönroos koko vuoden, neiti A. Soura tammikuun 1 p:stä elokuun 20 p:ään sekä marraskuun 21 p:stä 30 p:ään ja herra A. Aure lokakuun 1 p:stä vuoden loppuun. Rahatoimikamarin aikaisemman määräyksen mukaan työskenteli kamarin ent. sihteeri H. Dalström toimistossa koko vuoden.

Palkkakysymyksiä. Kaupungin palkkajärjestelmään ja toimiston viranhaltijain luokitukseen ei vuoden kuluessa tehty mitään muutoksia. Toimiston esityksen toisen vahtimestarintoimen siirtämisestä 1:stä 3:nteen palkkaluokkaan kaupunginhallitus epäsi elokuun 25 p:nä; esitys toisen siivoojattaren palkan korottamisesta 800 markasta 1,200 markkaan kuukaudessa toimiston uudesta huoneistosta johtuneen lisääntyneen työn perusteella evättiin nünikään syyskuun 1 p:nä, mutta toimiston siivoamismääräraha korotettiin 1933 vuoden talousarviossa.

Vakinaisen ja kiintein kuukausipalkoin palkatun ylimääräisen henkilökunnan peruspalkkojen määrästä vähennettiin kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan 5 % huoltovelvollisilta ja 10 % muilta.

Toimiston huoneisto. Toimistolle luovutetussa kaupungintalon Sofiankadun puoleisessa siipirakennuksessa sijaitsevassa huoneistossa tehtiin kevään kuluessa korjaus- ja muutostöitä ja toukokuun lopulla toimisto voi

ottaa sen käytäntöön. Pohjakerros, joka vapautui vasta kesäkuun 1 p:nä, korjattiin kesällä perusteellisesti, jolloin sinne myös asetettiin lämpöjohdot, minkä tähden julkaisuvarasto ja kirjasto vasta syksyllä voitiin siirtää niille varattuihin huoneisiin.

Muutto tuli, julkaisuvaraston ja kirjaston suuruudesta johtuen, maksaan 8,143: 45 markkaa, minkä määrän kaupunginhallitus kesäkuun 16 p:nä myönsi. Hyllyjen hankkimiseksi toimiston omaa julkaisuvarastoa varten kaupunginhallitus syyskuun 15 p:nä myönsi 11,600 markkaa.

Uusia julkaisuja. Vuoden varrella ilmestyi tilastotoimiston toimesta seuraavat kahdeksan julkaisua:

- Tammik. 2. Berättelse angående Helsingfors stads kommunalförvaltning. 42. 1929. IV + 272 + 187 s.
- Maalisk. 21. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 42. 1929. IV + 275 + 187 s.
- Heinäk. 13. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. 9. 1931. XIII + 127 s.
- » » Kommunal författningssamling för Helsingfors stad. 9. 1931. XIII + 127 s.
- Elok. 1. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. 9. 1932. VIII + 267 s.
- » 10. Helsingin kaupungin tilasto — Helsingfors stads statistik. I. Terveysten- ja sairaanhoito. Hälso- och sjukvård. 15. 1930. Edellinen osa. Förra delen. Vuosikertomuksia. Årsberättelser. IV + 124 s.
- Jouluk. 31. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 25. 1932. XIV + 397 s.
- » » Helsingin kaupungin tilasto — Helsingfors stads statistik. I. Terveysten- ja sairaanhoito. Hälso- och sjukvård. 14. 1927—29. VI + 218 + 130 s.

Kertomusvuonna ei ilmestynyt mitään kaupungin kauppaa ja merenkulkua koskevaa tilastoa, koska sitä varten ei ollut otettu määrärahaa vuoden talousarvioon. Kaupunginhallitus hylkäsi toimiston esityksen saada siitä huolimatta julkaista teos, jolloin menot olisi voitu suorittaa muilla tahoilla tehdyillä säästöillä.

Tietoja ja selvityksiä muille viranomaisille annettiin kuten ennenkin. Sen laatuista tehtävistä mainittakoon seuraavat:

Syyskuussa toimitettiin eri osissa kaupunkia vuokrantiedustelu samaa järjestelmää noudattaen kuin aikaisemminkin, tosin hieman laajemmassa mittakaavassa, ja kerätty aineisto lähetettiin sosialiministeriön sosialiseen tutkimus- ja tilastotoimistoon. Kaupunginhallituksen määräyksestä toimitettiin samalla kertaa vuokraamatta olevien huoneistojen laskenta; kerätyt tiedot yhdisteltiin toimistossa ja täten saadut taulukot lähetettiin kaupunginhallitukseen.

Rahatoimenjohtajan määräyksestä toimisto keräsi kaupungin virastoissa ja laitoksissa olevia konttorikoneita ja niiden korjauksista ja kunnossapidosta aiheutuvia kustannuksia koskevia tietoja.

Kaupunginhallitus, joka oli pyytänyt kanslianeuvos O. Hallsténia tekemään laskelmia suunnitellusta kaupungin työntekijäin ja viranhaltijain leski- ja orpokassan perustamisesta aiheutuvista kustannuksista, antoi toimistolle

tehtäväksi sanotussa tarkoituksessa kerätyn aineiston käsittelyn kanslianeuvos Hallsténin antamain ohjeiden mukaan.

Rahatoimenjohtajan kehoituksesta laadittiin vertaileva tilasto Helsingin ja eräiden maaseutukaupunkien vallitsevasta työttömyydestä aiheutuneista kustannuksista.

Kaupunginhallituksen määräyksestä toimisto laati tilaston siitä, missä määrin kaupungissa edellisenä vuonna kotipaikkaoikeuden saaneita henkilöitä oli joutunut köyhäinhoidon huollettaviksi tai otettu varatöihin.

Sitäpaitsi toimisto antoi pienempiä tietoja ja ilmoituksia useille viranomaisille ja yksityishenkilöille sekä kotimaassa että ulkomailla.

Toimenpiteitä kunnallisen tilaston parantamiseksi. Sittenkuin oli havaittu, että kaupungin aikaisempiin vuosiin kohdistuva väestötilasto oli perusteellisen tarkistuksen tarpeessa, toimisto hankki tilastollisesta päätoimistosta vuosia 1810—75 koskevien väestötaulukkojen jäljennökset ja ryhtyi tarkistamaan ja täydentämään näitä, mikäli ne koskivat kaupungin evankelis-luterilaista seurakuntaa. Tämä tehtiin yksissä neuvoin kaupungin historiatoimikunnan kanssa, jolloin toimikunta osittain kustansi työn. Vuoden lopulla toimisto laati suunnitelman väestötilastollisen aineiston järjestelmälliseksi tarkistamiseksi, täydentämiseksi ja käsittelemiseksi, jolloin oletettiin, että toimisto tulisi suorittamaan työn toimikunnan valvonnan alaisena.

Kiinteistölautakunnan esityksestä kaupunginhallitus antoi toimiston tehtäväksi laatia lautakunnan vuosikertomuksen, koska toimisto jo aikaisemmin oli laatinut rahatoimikamarin kertomuksen ja huomattava osa kamarin tehtävistä oli siirtynyt kiinteistölautakunnalle.

Toimiston menot ja tulot. Seuraava taulukko osoittaa missä määrin toimiston käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin.

Menoerä.	Määrärahat talousarvion mukaan.	Lisämäärärahat.	Yhteensä.	Menot.	Säästetty määrä.
Markkaa ja penniä					
Sääntöpalkkaiset virat	637,500	¹⁾ 15,120	652,620	638,902 50	13,717 50
Tilapäistä työvoimaa	150,800	²⁾ 2,500	153,300	152,372 85	927 15
Vuokra	22,917	—	22,917	22,916 55	— 45
Lämpö	⁴⁾ 1,616 90	³⁾ 510	2,126 90	1,780 10	346 80
Valaistus	⁵⁾ 3,363 10	—	3,363 10	3,363 10	—
Siiyoaminen	⁶⁾ 16,200	—	16,200	15,414 50	785 50
Painatus ja sidonta	⁷⁾ 515,575 26	—	515,575 26	300,380 95 ⁸⁾	215,194 31
Tarverahat	⁹⁾ 21,550	—	21,550	21,540 60	9 40
Vuokrantiedustelu	—	8,000	8,000	} 14,925	} 75
Vuokraamatta olevien huoneistoj. laskenta	—	7,000	7,000		
Muuttokustannukset	—	10,543 45	10,543 45	8,143 45	2,400
Yhteensä	1,369,522 26	43,673 45	1,413,195 71 ¹⁰⁾	1,179,739 60	233,456 11

¹⁾ 7,770 markkaa siirretty tililtä Sairaslomasijaiset sekä 7,350 markkaa tililtä Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa. — ²⁾ Määräraha leski- ja orpokassan perustamista koskevaa selvittelyä varten. — ³⁾ Kiinteistötoimiston talo-osasto maksoi määrän. — ⁴⁾ Sitä paitsi 1,363: 10 markkaa siirretty valaistustilille. — ⁵⁾ Ks. alav. 4. — ⁶⁾ Tästä 1,200 markkaa siirretty tarverahoista. — ⁷⁾ Tähän sisältyy vuodesta 1931 siirretty 263,575: 26 markkaa. — ⁸⁾ Siirrettiin vuoteen 1933. — ⁹⁾ Ks. alav. 6. — ¹⁰⁾ Tähän sisältyvät viranhaltijain palkat vähentämättöminä; kaupunginvaltuuston määräämä vähennys, 41,040 markkaa, on viety kirjoihin tulona.

Kaupunginhallituksen Yleiset työt nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroista myönnettiin sitäpaitsi 11,600 markkaa hyllyjen teettämiseen julkaisuvarastoa varten, yleisestä kalustomäärärahasta 9,000 markkaa Madaslaskukoneen hankkimiseen ja 1,900 markkaa uutimien ostoon, sekä kaluston korjausmäärärahasta yhteensä 765 markkaa.

Toimiston tulot myydyistä julkaisuista nousivat 3,973: 90 markkaan.

Vuoden 1933 menoarvio. Toimiston menoarvioehdotuksessa oli arvioituja menoja 1,146,740 markkaa. M. m. vähentämällä kunnalliskertomusten vanhemman sarjan toimittamismäärärahaa ja lykkäämällä terveyden- ja sairaanhoitoviranomaisten vuoden 1931 vuosikertomusten ja opetuslaitosten vuosien 1930—33 tilaston painattamista kaupunginhallitus alensi tätä määrää 1,022,440 markkaan, minkä määrän kaupunginvaltuusto myönsi.

Arkisto, kirjasto ja julkaisuvarasto. Muutettuaan uuteen huoneistoonsa toimisto sai käytettäväkseen rahatoimiston arkistoholvin, josta rahatoimisto muuttaessaan oli vienyt muassaan kymmenen viimeisen vuoden kirjat ja asiakirjat. Koska arkisto huomattiin olevan järjestämisen ja luetteloinnin tarpeessa, otti toimisto vuoden 1933 talousarvioehdotukseensa määrärahan tähän tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaan toimisto otti hoidettavakseen vuoden aikana lakkautetun raittiuslautakunnan arkiston ja kirjaston (ynnä niihin kuuluvat hyllyt), sekä samoin lakkautetun sosialilautakunnan kirjaston hyllyineen; sitä paitsi annettiin toimiston tehtäväksi ottaa huostaansa myöskin osa kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin omistamaa vanhempaa kirjallisuutta.

Toimiston tekemä esitys, että kaupunginvaltuuston painettujen asiakirjojen ja esityslistojen varastot yhdistettäisiin toimiston julkaisuvarastoon, ei johtanut mihinkään tulokseen.

Kirjasto lisääntyi vuoden varrella 472 numerolla.

Lähetettyjen lähetysten lukumäärä oli 2,601. Niistä oli lähetettyjä kirjelmia 622 ja jaettuja julkaisuja 1,979.